

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.
NO. 214. — ŠTEV. 214.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879.

NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 13, 1922. — SREDA, 13. SEPTEMBRA, 1922.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

DRŽAVNI PRAVDNIK SE NOČE UKLONITI

Železničarji skušajo doseči omiljenje injunkcije, a Daugherty ni stavil nobenega predloga v tem oziru. — Pravomočnost odredbe je podaljšana za deset dni. — Vlada je skoziinskozi nedosledna.

Chicago, Ill., 12. septembra. — Vladna začasna injunkcija proti stavkujočim uslužbencem v železničnih delavnicih je bila podaljšana za nadaljnjo dobo desetih dni, pričenši z današnjimi in nadaljevalo se je z zasišavanjem glede prošnje generalnega pravdnika Daugherty-ja glede trajne injunkcije pred sodnikom Wilkersonom. Zastopniki stavkarjev si prizadevajo na vse mogoče načine, da bi izposlovali omiljenje tega drastičnega ukrepa.

S tem, da je podaljšal pravomočnost injunkcije za nadaljnje deset dni, ni skušal sodnik Wilkerson izreči svojo sodbo glede trditev vladnih in delavskih zastopnikov ter je le začasno zavrnil predlog zagovorništva, naj se prekine celo postopanje.

Ko se je pričel drugi dan zashišanja, ni stavil generalni pravnik Daugherty nikakih predlogov ali dal nikakih priporočil glede modificiranja prvotnega besedila injunkcije, čeprav je pretekli teden v Washingtonu izjavil, da ni namen vlade omejevati ustavnih pravic, obstoječih iz prostega govora, prostega časopisa ter prostega mirnega zborovanja.

IZJAVA PREDSEDNIKA PROSTE IRSKE DRŽAVE

Novi irski predsednik je izjavil v svojem prvem javnem ugotovilu, da bo vzdržal supremacijo vlade proti irske države.

Dublin, Irška, 12. septembra. — Na nekem današnjem sestanku Dail Eireann je dal predsednik Cosgrave izraza trdnemu sklepu irske vlade, da se posluži najbolj oddočenih odredb proti vstaškim četam, kateri cilj je, spraviti Anglijo, tradicionalnega sovražnika irskega naroda, nazaj v južno Irsko, — kot se je izrazil.

Ta narod, — je rekel Cosgrave, — se ne bo dal oboroženi manjšini. Če hoče biti mir kaj vreden, mora biti uveljavljena z določnimi in ustavnimi sredstvi. Nobenega oboroženega oddelka ne bo v tej deželi brez odobrenja parlamenta. Parlament mora imeti kontrolo nad vsem orovjenjem in ne sme se dopustiti oboroženega odpora proti njegovi volji. Gleda tega ne sme biti niti najmanjšega nesporazuma.

V nečem drugem delu svojega govora je rekel Cosgrave, da se cipacija moti, če misli, da se vla- da boji izvršiti svojo dolžnost.

Člani vlade lahko padajo pri izvršenju njih dolžnosti, — je rekel resno, — a drugi bodo zavzeli njih mesta ter prevzeli njih odgovornosti.

USTRELIL MORSKEGA VOLKA Z BREGA.

Cape May, N. J., 11. sept. — Niles, sin tukajšnjega poštnega mojstra, je ustrelil na mestnem pomolu petnajst črtevje dolgega morskega volka, ki je plaval v bližini obali. Ker je riba hitro izginila, so navzoči domnevali, da ni bila ranjena, in v zmeščavi so jo pozabili poiskati. Včeraj pa je vrgla voda volka na suho. Dognali so, da je bil zadet v glavo.

NOVI NEMŠKI DELEGATI V FRANCIJI.

Berlin, Nemčija, 12. sept. — Dva nemška delegata sta odpotovala v Pariz kjer bosta skušala spraviti v red reparacijsko vprašanje.

VELIKA NESREČA OB ŠPANSKI OBALI

Glasni se, da je utonilo 150 ljudi, ko se je potopil nemški parnik v bližini španske obale.

Southampton, Anglija, 12. sept. Najbolj se ne bo nikdar definitivno izvedelo, koliko ljudi je izgubilo življenje, ko se je v sobotu potopil nemški parnik Hammonia v bližini Vigo, Španija. Seznamu potnikov niso rešili in vsled tega tudi niso moglične natančne določitve števil ljudi, ki so se nahajali na krovu parnika.

Kapitan Alfred Höfer, ki je poveljeval Hammoniji, je trdil, da pogreša le 15 ljudi iz skupnega števila 557, ki so se nahajali na krovu. Rekel je nadalje, da je število posadka 192 in ž in da je bilo potnikov 265.

Kapitan Day, poveljnik parnika Kinga Castle, ki je privedel semkaj 387 preživelih, pa pravida je videl najmanj 80 ljudi, ki so se potapljalci v nadaljnji izjavljajo, da se je utonilo celo 150 ljudi.

Kapitan Day je poveljal poročevalom Associated Press, da vozi že 50 let po morju, da pa ni bil še nikdar prisiljen tako strašnimi prizori, kot so se zavrsili v soboto.

Ko smo dobili prvi S. O. S. v soboto zjutraj, — je rekel, — smo pohitili na lico mesta ter čakali več ur, dokler nam niso rekli, da nas ne potrebujejo. Odpluli smo ter dobili popolne nadaljnje poziv na pomoč. Vrnili smo se v razburkanem morju. Videli smo Hammonijo, kako je ležala po strani ter se potapljalca v morje je bilo polno preobrenjenih čolnov ter plavov, laterih so se oprijemali moški, ženske in otroci. Spustili smo v vodo osem čolnov in naši mornarji so tekmovali med seboj, kdo bo rešil največ brodomcev. Rešili smo 385 ljudi.

Kapitan Höfer, ki je preje poveljal Imperatorju, je rekel, da vozi že 16 let po morju in da ni imel v tem času niti najmanjše nesreče ali nezgode.

Izgubil sem svojo ladjo ter ne morem iti povedati, zakaj. To bo ostala ena izmed skrivnosti morja.

Ko smo odpluli iz Viga, — je nadaljeval, — so pričeli pihati močni krišni vetrovi in zmanjšali sem hitrost parnika. Nato pa sem našel, da parnik pušča ter ga obrnil proti viharju, a voda v notranjosti je vedno bolj rastla. Zaman sem skušal ugotoviti mesto, kjer je parnik puščal, in zmanjšal so se dalele sesalke z naglievo 3000 ton vode na uro.

Niti sanjalo se mi ni, da bi mogla biti tako močna ladja v nevarnosti, a voda je neprestano rastla in odpodal sem kljice na pomoc. Ker sem še vedno upal, sem zavrnih pomoč do zadnjega. Pomeril sem potnike ter jim zagotovil, da bodo rešeni. Ko je pričelo par Špancev razgrajati, sem jim dovolil, odpeljati se v dveh čolnih, ki pa sta se hitro potopila.

MESECA OKTOBRA SE BODO VRŠILE SPLOŠNE VOLITVE NA GRŠKEM.

Atene, Grško, 12. septembra. Danes je bilo tukaj objavljeno, da se bodo vršile splošne volitve za parlament meseca oktobra. Volitve bodo pokazale, kakšnega mnjenja je narod: ali je za kralja ali je za bivšega ministrskega predsednika Venizelosa.

NORTHCLIFFE JE VREDEN SKORO-DESET MILJONOV.

London, Anglija, 12. sept. — Oporeka zamlega lorda Northcliffe, ki je bila vložena danes, zapušča skupno sveto v znesku dveh milijonov funтов ali skorodesimalnih milijonov dolarjev.

PEŠ PREKO AMERIŠKEGA KONTINENTA

Trije mladi Kanadci so sklenili peš prehoditi ves ameriški kontinent. Slika nam jih kaže ob njihovem prihodu v New York. Z leve na desno so: Ronald Fontaine, Antonio Fontaine in Maurice Rufino.

TURŠKEMU MESTU

PRETI LAKOTA

Načelnik ameriške pomočne administracije v Smirni pravi, da bo mesto v enem tednu brez živil.

Smirna, Mala Azija, 12. sept. — H. C. Jackuit iz Darien, Conn., pomočni ravnatelj ameriške pomočne administracije na Bližnjem izoku, ki nadzoruje pomočne odredbe sodelovanje skupine par takojšnjih Amerikanec, je izjavil, da preti 700,000 ljudem v Smirni v enem tednu lakota, če ne bodo med tem časom dospele primerne zaloge živil. Živila pa morejo priti le s parniki, kajti morje je edina pot, ki je sedaj odprt.

Zadnji del živil, katera je puščila grška armada, ko je izpraznila mesto, je zavzeten in položaj postaja vsaki dan bolj obupen. Trideset tisoč begunec je že sedaj brez najmanjšje skorjice kruha ali drugih živil. Pomočna organizacija je ustanovila svoj glavni stan v družbi nadaljnih ameriških organizacij v nekem gledišču ob vodni fronti in delo razdelišč živil se vrši povsem gladko.

Poveljnik turških okupacijskih čet sodeluje z Amerikanec ter je obljudil, da bo v teku dveh dni mesto primereno patrulirano. Slastavila sprevedo pot in posrečijo tem bo omogočeno obnovljenje importiranja živil po morju, ne s ponovo par kavalerijskih atak. Sprevedo pa se je takoj zopet urenil ter nadaljeval s svojim pohodom, pri čemur je pršalo do nadaljnje spopadov s policijo.

Novica o prihodu klerikalcev se je razširila pred njimi, in nacionalisti in fasisti, — ki svražijo klerikalcev radi njih socijalističnih tendenc, — močni nekako 200 mož ter oboroženi z debelimi gorjanami, se odkorakali proti glavnemu stanu klerikalcev, kjer so priredili slednjim gorak sprejem. Na klice klerikalcev: "Naj živi papež!" so odgovarjali nacionalisti: "Naj živi kralj!" in prišlo je do spopada na glavni cesti Rima.

London, Anglija, 12. sept. — Jugoslavija je danes naprosila skupaj ob tečajih, da pa so se polagoma odmaknil od tečajev ter od izoka proti zapadu. Amerika se pomika proti zapadu.

Po živahnem boju, v katerem je bilo več ljudi ranjenih, je klerikalcev zmanjšalo korajše in poskiali so zavetja v eckvi sv. Ignacija. Policija, ki je pohitela na lico mesta z rezvami, je zasedla celo okraj ter zabolokirala ceste z močnimi oddelki kavalerije.

Katoliška stranka je izdala ugovor, katerem trdi, da nima nobenega opravka s celo afero, ker ni avtorizirala spreveda. Ko so informirali papeža o dogodu, je strogo obšodil akejjo mlajših klerikalcev in to še prav posebno raditega, ker jim je le malo poprij govoril, da je treba vrnilti se na steze miru.

SPOPAD MED POLICIJO IN KLERIKALCI

V Rimu so se klerikalci spoprijeli s policijo. — Tudi fašisti in nacionalisti so posegli vmes. — Prvi za papeža, drugi za kralja. — Demonstracija se baje ni vršila pod patronanco katoliške stranke.

Rim, Italija, 11. septembra. — Rim je bil danes pozorisce impozantne demonstracije, katero so vprizorili zastopniki katoliških organizacij po celi deželi. Ta demonstracija pa se je razvila v poulične boje in kravale, katere je nato papež strogo obšodil.

Rim, Italija, 11. sept. — Rim je bil danes pozorisce impozantne demonstracije, katero so vprizorili zastopniki katoliških organizacij po celi deželi. Ta demonstracija pa se je razvila v poulične boje in kravale, katere je nato papež strogo obšodil.

MANJ URADNIKOV V AVSTRIJI.

Zenica, Sveča, 12. septembra. Stevilo državnih uslužbencev v sedanji Avstriji je skoraj prav tako veliko kot je bilo za časa avstro-ogrške monarhije. Soglasno z načrtom, o katerem razmišlja svet Lige narodov se bo to armoado uradnikov in uslužbencev skrilo na polovico. Tudi pri življenjih je zaposlenih preveč ljudi. V nadaljnem se bo priporočilo razveljavljenje starih kontraktov, na temelju katerih se spravlja sedaj tovore preko italijanske meje, kajti ti kontrakti povzročajo velikanske izgube.

Poincare se zopet široko krousti.

Meaux, Francija, 11. sept. — Tekom obletnice bitke pri Marne se je vršila tukaj slavnost, ki je bila dobro obiskana klub slavemu vremenu. To priliko je postal tudi ministarski predsednik Poincare ter vnovič izjavil, da bo Francija dobila od Nemčije vse, kar ji gre, brez ozira na to, če hoče Nemčija plačati ali ne. Svoje poslušalce je opomnil, da reparacijsko vprašanje še vedno ni rešeno. Nato pa je rekel: Lestiti se moramo celega problema ter vključiti tudi medzvezniški del, kogega plačilo zahtevajo od nas.

AMERIKA SE BAJE POMIKA PROTIV ZAPADA.

London, Anglija, 12. sept. — Ali se pomika Amerika proti zapadu ter pušča Evropo počasi za seboj. To je resnica, če je pravilna teorija nemškega geologa Wegenerja. Dr. Wegener izjavlja, da so bili kontinenti najprvo spojeni skupaj ob tečajih, da pa so se polagoma odmaknil od tečajev ter od izoka proti zapadu. Amerika se pomika proti zapadu hitrejši kot pa Amerika. Dostavil je, da se je to gibljanje dokazalo potom eksperimentov na zvezdnarav v Evropi in Washingtonu.

HINDENBURG PERE KAJ-ZERJA.

Berlin, Nemčija, 12. sept. — Znani maršal Hindenburg je postal prejnjem kajzerju pismo, v katerem ga popolnoma oprošča vsake odgovornosti za prekoračenje holandske meje dne 9. novembra 1918. Hindenburg je vzel odgovornost za ta strohoperne čine nase ter izjavlja, da ni kajzer zbežal temveč se le umaknil v interesu domovine.

PREDSEDNIKOVA ŽENA BOLJŠA.

Washington, D. C., 12. sept. — Zdravstveno stanje predsednikove žene, ki je smrtno-nevarno zbolela, se je obrnilo na boljše ter so sedaj zdravniksi mnenja, da bo najbrž okrevala.

PALESTINSKI ARABCI SO PROTI MANDATU

Voditelji Arabcev govore o bližnje-istočni konfederaciji, koje cilj bi bil odpraviti tujo nadavlado.

Jeruzalem, Palestina, 12. sept. Medtem ko so se vršile v vladni hiši priprave za zapriseženje Sir Herbert Samuelu kot visokega komisarja, da upravlja deželo pod angleško zastavo ter razvije Palestine kot židovski narodni dom, ni bila odprtta niti ena arabska pravljala ali delavnica v Jeruzalem, Haifi, Jaifi, Luddu ali kakem drugem večjemu mestu v Palestine. Celotno arabsko težko so zapustili svoja dela, ko je arabski ekskutiv izdal eirkular, v katerem jih je pozval, naj zastavijo v znemu protesta proti popoldanski ceremoniji ter vsemu, kar vključuje. Medtem pa je kerakala palestinska policija po ulicah mesta z godbo na čelu v opomin, da bo sumrčno zatrž vsak poskus izgredov ali kraloval.

— Devetdeset odstotkov Arabcev v Palestine, — je reklo neki odlični Arabec, — je proti angleškemu mandatu nad Palestine, kajti glavni namen tega mandata je, ustanoviti židovski narodni dom. Ker debro poznamo pretkosten Židov, vemo tudi, da se bodo Židje polstili Palestine, če se bo izvedlo pogoje tega mandata. Obvladali bodo v političnem in industrijskem oziru in mi bomo prizljeni živeti kot podjarmiljen narod ali se pa izseliti.

— Palestini naj bi vladal svet dvaindvajsetih pod predsedništvom visokega komisarja. Vlada je že imenovala dežet svetovalcev. Ti bodo očividno podpirali vladno politiko. Dvanajst jih bo izvoljenih v dva teh bosta Žida, vsled česar bo ostalo način: Arabci dežet svetovalcev. To pomenja, da smo v brezupni manj

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.GLAS NARODA
(Voice of the People)

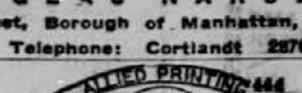
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$5.00

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopolni kres podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli poslati po Money Order. Pri spremembi kraja naravnih poslov, da se nam tudi prejšnje bivališče naznam, da hitreje našemo naslovnika.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

KAJ BO S TURKI?

Francoski politiki in politikaši, ki so se radostili tri ali štiri dni nad turškimi zmagami, so pričeli zadrževati svoj smeh ter premisljati.

Zelo lepo je bilo, da so Turki nabilo Grke, ter zavzeli Smirno, ki bi postala grška ali pa italijanska, če bi ne ostala turška.

Turki pa čutijo, da jim evete pšenica. Zahlevajo Cagliari, Drinopolje ter iztočno Tracio; imeti hočejo enak delež pri vladanju zapade Tracie; zahlevajo nepretrgano mejo z Bolgarsko ter pripovedujejo Evropi, da mora dobiti Bolgarska svoj obljubljeni izhod na Egejsko morje.

Kaj naj store zaveznički glede vsega tega?

Če bi bilo mogoče napotiti zavezniška brodovja, da nastopajo složno, bi najbrž lahko zadržala turško armado v Anatoliji. Turki pa znajo čakati. Zaveznički bi se najbrž naveličali vzdržavanja močnih in dragih mornariških oddelkov v Dardanelah predno bi se Turki naveličali čakati tremtka, ko bodo te bojne ladije izginile.

Turška zmaga bo brez dvoma izvedla svojo reakcijo na Bolgarskem, kjer bodo najbrž glasneže zahtevali izhod na Egejsko morje, ki jim je bilo obljubljen, ter zahtevali poleg tega še par drugih stvari, ki jim niso bile obljublje.

V Indiji so ljudske množice proslavljale turške zmage. Francija je tudi velika mohamedanska sila in razpoloženje francosko mohamedancev bo v neposredni bodočnosti najbrž preje mohamedansko kot pa francosko.

Z drugimi besedami rečeno ima Evropa zopet opravka s Turki, katere je zadrževala v preteklih treh letih: grška armada.

To seveda ni več stari Turek. Ima mogoče močno voljo, a njegova moč je slaba. Evropa pa je tudi slaba in razcepljena. Turki hočejo gotove stvari ter so pripravljeni delati zanje veliko trše in nemornejše kot bo delaia katerakoli evropska velesila, da jih ustavi.

Zadnji štajdi grške umikanja je bil najbrž slep in blzen beg. Armada, ki se je borila tako dobro v preteklem letu, se je sesedila, ko je spoznala, da so bili vsi njeni naporji ničivi in brez koristi.

Značilno je, da skuša vlada spraviti pobegle čete na otroke, mestu da jih pusti v Atene. Celo tako pa so nekateri zahtevali, naj se jih prevede v Pirej ter so pri tem vprvorizili demonstracije proti vidi. Ena admistrativna sledi drugemu, čeprav so govorice o ranjivanim odstopom Konstantina mogoče prenagljene.

Grška stopa s tem porazom v ozadje. Azijska zavojevanja mora opustiti, in mogoče bo izgubila celo Tracio.

Odgovornost postopanja s Turki pa je sedaj v rokah treh sil, ki so s sv. mi spori in zakotnimi intrigami spravili Turke nazaj na prag Evrope.

Grki so se borili za evropsko civilizacijo. Turki pa so se borili za svoje lastno narodno življenje, za stvar, ki jim je povsem naravno draga.

V grško-turški vojni sta obe stranki zasluzili rešpekt.

V bodočem diplomatičnem konfliktu med Turki in zapadnimi silami bi bile lahko neutralne simpatije povsem na strani Turkov, če bi ne bilo ene stvari. Ta pa je, da niso zapadne sile plačale svojih lastnih izgub. To so prepustili kristjanom v Anatoliji. Turki se zelo dobro obnašajo v Smirni, kjer jih vsakde lahko vidi in kjer obvladujejo mesto topovi angleških drednotov.

Zadosti dokazov pa je glede njih postopanja z Grki in Armenci, kadar so v varni razdalji od zavezniških mornariških topov.

Po svetu.

Nemški dijaki kot železniški delavci.

Nov spor med Berlinom in Bavarsko.

Iz Draždan poročajo, da je državni minister za promet izdal naredbo, po kateri se pripuščajo visokošole v železniško službo kot delaveci, zlasti v času zvišanega prometa. Dijaki dobivajo mezdne neizučenih delavecev.

Stanje svetovnih gimnastičnih zvez.

Nizozemska gimnastična zveza ima 37,983 članov in članice, Švicarska ima 106,548 članov, francoska 400,000 članov, italijanska 15,000 članov, belgijska 9800 članov, češkoslovaško sokolskovo 400 članov, jugoslovansko sokolskovo pa okrajka, zlasti v Št. Pavlu pri Preboldu, v Žaleu in v Laskem.

Legar v celjskem okraju.

Legar se je v zadnjem času povabil v raznih krajih celjskega tisoč, jugoslovansko sokolskovo pa okrajka, zlasti v Št. Pavlu pri Preboldu, v Žaleu in v Laskem.

Novice iz Slovenije.

Čudne razmere pri stanovanjski oblasti v Kočevju.

Iz Kočevja poročajo: Zelo slabo vplivajo osobito na preprosto ljudstvo v naši državi take stvari, kakor so se dogodile pri nas. Tačajšnji zobozdravnik je moral čakati vse leto, da se mu je nakazalo stanovanje in to šele na urgence socialnega skrbstva v Ljubljani, dočim se je med tem časom raznimi strankami, ki so pozneje prosile za stanovanje, nakazalo stanovanje. Komisariatu so pozvali vsi gospodarji, če so zadovoljni z izmeno svojih strank, le eden ne, kakor se je to zadnjše zgodoval. Ta gospodar tudi plačuje davke kakor drugi, toda češti se brez pravice. Tako so se zopet mnogokateri, osobito pa prizadeti razburjali. Zato gre po našem mestu glas: "Tako ne moreti dalje, zlasti pa ne v narodno mčenih krajih!"

Pežar na Pohorju.

Na skedenju posestnika Dvoraka v Šmartnu je izbruhnil požar, ki je uničil vse Dvorakov poslopja. Skoda je velika in je za posestnika tembolj občutna, ker je bil zavarovan za neznačno sveto. Ogenj je bije zanetila zlobna roka.

Oropan mrtvec.

Nedavno smo poročali o umoru nekega neznačega človeka, katerega so našli mrtvega in oropanega v grmoju ob cesti med Planino in Rakecom. Kakor doznavata tržaška "Edinstvo", je umorjen mladenič menda 28letni Peter Jakac iz Velikega Mluna pri Buzetu. Potoval je iz Velikega Mluna v Celje, kamor pa ni dospel. Njegovi sorodniki izjavljajo, da je pokojni Jakac nosil s seboj 500 litov in 2000 dinarjev, katere svote pa pri umorjenem niso našli. Brez dvojna je bil umorjen in oropan.

Strela udarila med mašo.

V cerkvico v Ljubčnem pri Poljanah je v nedeljo udarila strela ravno med mašo. Oplazila je dve zenski, ki pa sta bila k sreči samo omamljeni. Več oseb je dobito lahke opinke. V cerkvi je nastala seveda velika panika in so verižni prestrašeni drveli na planu.

Senzacionalna tihotapska aféra.

V Mariboru je bila zasačena, po zagrebški banki za trgovino, obrt in industrijo financirana "Industria mesnih proizvodov delniška družba v Zagrebu", ko je namevala vtičnopliti čez mejo brez carine 17 vagonov živil težkih svinj. Zasačeni so bili pri delu in zemljevidnem last občin in privatnikov, si vidi dalekosežnostakeje, ki jo vprizarja društvo nemški "Schulverein". Akutno je postal to vprašanje sedaj, ko toži "Schulverein" po dr. Muhelesmu kupec pospešev v Svečini na razveljavljenje kupne pogobe, katero je odobrila država. Merodajni činitelji naj zastavijo vse moči, da ne bo posameznik, ne država občutno oškodovana. To ni zadeva posameznika, to je zadeva vsega slovenskega naroda, kateremu grozi nevarnost, da pride ob šolski poslopji. Pri tem je pomisliti, da gre tu za nemško bojno družtvu, ki se nam mnogo škodovala in ako bomo z rokavicami okoli hodili, nam utegnejo še več škodovati. Tu je treba dobro čuvati kaj vrag nikoli ne spi!

Himen.

V Celju se je poročil dr. Franjo Klar, odvetnik v Kozjem, z gđe Marto Križajevico iz Celja, v Mariborju pa Martin Zimmerman z gospodijo Matilda Petanova.

Promocija.

Na zagrebški univerzi je bil promiran za doktorja filozofije Jos. Birsa, urednika "Jugoslavije".

Tatvina v cerkvi.

Iz cerkve sv. Marjete pri Ptiju so neznan zlikovci ukrali pozlacen monštranco in 2 eborija v skupni vrednosti 20,000 kron.

Nepreden kolesar.

Neki ključavnici vajencej je v Prošernovi ulici v Ljubljani gospo Antonijo Koželj, poslovodkinjo "Narodne knjigarnje", podrla na tla s tako silo, da si je pri padcu zlomila levo roko na dveh mestih. Prepeljali so jo v bolnišnico. Nepreden kolesar, boječ se posledic, pa je neglo popihal.

Kaznovani pretepač.

V noči od nedelje na pondeljek je prilomastil v Studenc pri Mariboru čevljari Štefko Kotusek šele proti jutru močno vinjen domov. Kmalu se je sprel z ženo in v vso hišo. Sledil je pretep, tekoni katerega ga je nekdo sunil z nogom v ramo tako globoko, da so ga moral prepeljati v bolnič.

"Dijaški dom" v Kočevju.

Bivši "Studentenheim" v Kočevju, ki je bil pod starim režimom steber nemškega gimnazijskoga naračaja, je definitivno prepel v last "Dijaškega Domu", društva, ki v smislu pravil zase-

duje iste cilje in mu je torej premoženje (dvonadstropna hiša, vrt, travniki in gozdovi) pripadlo po statutih. Tuji nove društvo ima svrhu, da podpira in vzdržuje daje kočevske gimnazije. Kakor znano, se je kočevska gimnazija pretvorila v realno višjo gimnazijo s slovenskim učnim jezikom.

Iz politične službe.

Absolvirani pravnik Heribert Svetel je sprejet kot konceptnik praktikant v politično pripravljalno službo v področju pokrajinske uprave za Slovenijo ter dodeljen v službovanje oddelku za notranje zadeve.

Imenovanja v justični službi.

Minister pravde je imenoval avukante Antona Radeja, Arturja Mrevljeta, Karla Ivance, dr. Leopolda Mastnakja, dr. Iva Lutika, Maksa Juvanca, Avgusta Habermita in dr. Maksa Šnuderla za sodnike za okrožje višjega deželnega sodišča ljubljanskega.

"Schulverein" in "Sudmark".

"Jutro" piše: "Schulverein" in "Sudmark" se vedno upata in želite na to, da bi po mogočnosti zopet oživelva vsaj v krajih Jugoslavije, kjer sta si bila gotova in sigurna svojega plodonesnega, našemu narodu skodljivega dela iz preteklih časov. Znano je, da je naša vlada po preobratu vse objekte imenovanih društev zaplenila in prodala vsa posestva zavedenim zanesljivim Slovencem, že razloga, da pridejo v obmejnem kraj, kjer je edino pametno in potreben "Schulverein" in "Sudmark" pa skupšča sedaj potom različnih advočatov pri jugoslovanskih oblastnih nasprotovati vladni odredbi svoju znano prednostjo.

Ako bi vse te pogodbe, katere je sklenila naša vlada z različnimi privateniki in občinami bile razveljavljene, nastal bi kaos in bi znatno trpela državna avtoriteta, kakor tudi narodna zavest slovenskega ljudstva, katero nikdar ne bi moglo uvideti, da lahko to, kar je sklenila državna oblast, zopet razveljavlja sedanja oblast iste države. Pomisliti je treba, da se preobrati vse načinom v upravo in zemljevidno last občin in privatenikov, si vidi dalekosežnostakeje, ki jo vprizarja društvo nemški "Schulverein". Akutno je postal to vprašanje sedaj, ko toži "Schulverein" po dr. Muhelesmu

kupec pospešev v Svečini na razveljavljenje kupne pogobe, katero je odobrila država. Merodajni činitelji naj zastavijo vse moči, da ne bo posameznik, ne država občutno oškodovana. To ni zadeva posameznika, to je zadeva vsega slovenskega naroda, kateremu grozi nevarnost, da pride ob šolski poslopji. Pri tem je pomisliti, da gre tu za nemško bojno družtvu, ki se nam mnogo škodovala in ako bomo z rokavicami okoli hodili, nam utegnejo še več škodovati. Tu je treba dobro čuvati kaj vrag nikoli ne spi!

Razne nezgodne.

Frane Lužar, gruntarjev sin iz Velikega Vrha, je padel z dreva in si zlomil desno roko.

Ferdinand Grudnik, hišar v Novi Štifti, je sekal drva. Pri tem mu je odletelo poleno tako močno v desno nogo, da mu je zlomilo.

Andrej Strniša, posestnik iz Bahonja pri Radčah, je padel pod voz. Kolo mu je odtrgalo desno nogo.

Anton Selan, posestnik v Zgornjem Kaštu, si je pri padcu zlomil desno roko.

Franeeta Matičiča je pri košnji njegovih 11letnem brat po neprevidnosti vsekral v levo nogo.

Vsi so se moral podati v bolnič.

Dobro je, če se sod navzame duha po vinu.

Če se pa vino navzame duha po sodu, je slaba reč.

Poročajo, da se D'Annunziju še ni zacetila počena lobanja.

Verjamem, da celjenje le počasni napreduje, kajti tudi pod črepijino je nekaj počenega.

Vsake stvari je enkrat konec — bo rekel nekega lepega dne.

Skaza, zapri bo svojo botego in bo šel med frančiškane.

Ce bi ljudi zaradi misli zaprli,

bi marsikdo užival večno prostost.

Peter Zgaga

Silno težavnina in nevarnost, da je za mo

Vladimir Levstik:

VISNJEVA REPATICA.

(Nadaljevanje.)

"Ni ti potreba ostati samemu v črni temi. Saj imaš elektriko; ali pa — v oštarijah je lepo svetlo in dosti ljudi. Večkrat se ti čudim, ko uganjaš vse druge bedrijive, na to pa ne prideš, da bi piti začel. Pijanjevje je takoreč predpisano v zaljubljenem stanju in hitro pomaga zoper melanholijo.... Eh, zato si tako šibke volje in malo moški, ti ozjokani abstinenc."

"Priporočaš mi razuzdanost?" je vzkliknil pesnik z mrlkim razmahom. "Ravno senci sem se pogeznil v njene globine. Čakal sem te, da bi te vzel s seboj; ko te ni bilo, sem se zavilj v svoji plaz, pomaknil klobuk na oči ter divjal sam, ah tako sam —"

"V oštarijo?" mu je odsekal Rovan. "K 'Bokalu'!"

"Pijane nisem; misel na vino se mi je studila. Kako naj bi šel v gostilno?"

"Ampak!"

"V blatu življenga," je razdele poč z bohenočno tragiko, trosč kaže pred seboj. "V brlog pohtete, da bi postalj človek, kakorši so vsi; da bi zadavilj te svoje svetle, jasne ideale in jih pogeznilj v brezno mesenih strastri...."

"Se pravi —?" je zazidal Rovan iz dna svoje prirodne sramljivosti v takih rečeh. "Tak k tistim baham te je nesla luna?"

"Da! Čuj in strmi: mene, Slavko Rožmarina. Toda zaman, ah zaman! Ni se mi posrečilo —"

"Sentimentalnost smrdi, to sem vedno pravil," je pljunil Rovan.

"— zadužiti čistega plamena, ki mi pal sreč!" je končal poet.

"Prešiček si, kakorkoli te po gledam!" je rekel instruktur.

"Ubogaj me in

v juniju, juliju, avgusti
vino pij in ženske pusti.
Pa reci, da se meni lira ne poda!
Nu, z bogom, izpametuj se."

"Le rogaj se cinik; bližu je čas, ko me boš sodil drugače," je javknil Rožmarin s ednou pomembnim glasom. "Saj je vse pri kraju. Kje na svetu poznaš še ljubezen, zvestobo, svetost besede? Tebi, naprimer, zaupam čedalje manj."

"Zakaj mi ne zaupa?" se je razkoračil Rovan. "Čuj ti, danes sem napravil maturu! Kar grej, da mi ne zineč česa zoper mojo akademijo čast."

"Cisto si se spajdašil z grofom."

"Prava reč! Enkrat sva bila skupaj: čast mi je semintja, nje drugega."

"In noč bo sedelj spet v njegovu družbi, pa še z zombi ne boš skrpalj, še pesti ne boš stiskal v žepu. Pozabilj si, da sva mu prizga maščevanje. Sam sem, čisto sam...."

"Prisegla sva, da preprečiva njegove nakane, če jih ima! Toda meni se vidi zmerom bolj, da sva bila tepeca. Grofu roje očividno vse druge reči po glavi — on ima v nji prostora dovolj puhlež aristokrat! — Vse druge reči; otroci vedo, da se peča z Grabunčevom in pri Smučklasovih se ženi, kakor mi je bleknila Silva. Če je sploh res! Z druge strani me se veda vzemirja, da ima toliko ercene z ženskami — z vsemi, saj ve! Toda one tiše za njim, ne narobe. Kvečemu, ako je tako premeten hinavec! Nu, vrag ž njim, videli bomo. Nočoj grem rad: skoje kdaj, bo prilika, da ga založim. Vida do tam, in pijača tudi, je rekla Dora, ko me je vabila; ni hudič, da se ne bi izdal. Imam ga na sumu, toda ne radi Vide."

"Marveč!" Rožmarin je dvignil glavo.

"Prohudo more za njim. In ker je znana stvar, da se naši buržui ne navdušijo za nič, ako ni sedemkrat ponarejeno.... Z eno besedo; včeraj sem kombiniral semintja in sem dejal nazadnje, da je nemara slepar."

"Počemu bi grofje sleparili, ko se valjajo v zlatu in briljantih?" je vzkliknil poet zancljivo.

"Bedak!" je odreval Drejče. "Tak zgromom."

Hotel je iti, ali Rožmarin ga je pridržal in kvasil še marsikaj, vse po eni melodiji; gorja in "tuge" ni bilo ne konca ne kraja. Rovan se je nazadnje začudil in postal nestrec:

"Kaj ti je, da si tolikanj siten nočoj?"

"Črne slutnje me navdajajo," je oznanil nesrečn z grobним glasom. "Snoči sem videlj mater, ki mi je klicala: Slavko, sin moj, ne storji tega!... In groza me je bilo. Takoj nato pa se mi je prikazala Vida, vsa v prozornih tenčicah, lepa kakor palma na vrhu Himalaje. Klečal sem pred njo, in moje izbučeno srce je bilo zunaj, in sama rdeča ljubezen je bila iz njega na njene bisernobele noge, in —"

"Nehaj, šema!" Rovan se je obrnil k vratom in hrknil. "Teje, kdo naj te še prenaša?"

Toda Rožmarin ga je pogledal s tako žalostno prošnjo v očeh, da se moral smiliti človeku.

"Ne hodi tako od mene," je zastokal. "Priatelj, daj mi roko!"

Dolgo je držal instrukturjevo desnico med svojimi razbeljenimi dlanmi; Rovan je pomislil, da ma nemara mrzlico.

"Daj hišni ključ," je dejal, "saj vem, da ne pojdeš spet. — Gredč od Grabunčevih pridev revres, ki je razdelil, morda bo kaj novega".

"Varuj jo," je zaprosil poet, spremljaje ga k vratom. "Čeprav postaneš srečen ž njo — ne bom ti zavidal!"

"Ohe," je viknil instruktur z nepravim smehom že s stopnic, "do tega je daleč kakor peš v Ameriko...."

Nekaj o stenicah.

Odličen gost v Jugoslaviji. V Zagrebu je prispel švicarski nadomest poslanec in direktor uglednega lista "Journal de Genève" Edouard Chapuisat, ki je na svojem informativnem potovanju prehodil Jugoslavijo ter ostane nekaj časa v Zagrebu, da se osebno informari o hrvatskih razmerah.

Odličen gost v Jugoslaviji.

V Zagrebu je prispel švicarski nadomest poslanec in direktor uglednega lista "Journal de Genève" Edouard Chapuisat, ki je na svojem informativnem potovanju prehodil Jugoslavijo ter ostane nekaj časa v Zagrebu, da se osebno informari o hrvatskih razmerah.

Odličen gost v Jugoslaviji.

Gospodinje, ki vodijo neprestano borbo proti temu mrčesu, lahko nahaja na robi, ki jo primaš v hišo, marveč ona utegne seliti se sama iz hiše do hiše in prodričati, skozi vsakorvrste odprtije. Po preseljevanju se zlasti dogaja, da stanicie ne dajo uporabiti. Taki leski so: benzin, petrolej, terpentinovalje itd., s katerimi naj se nameže vsako spranje v postelji, pohištvi ali steni, kjer bi se utegnila skravati stenicie. Vredna voda je tudi uspešen način uničenja stenicie in pihovih jaje. V vsakem slučaju pa je velike važnosti, da se vsak dan pregleda posteljo in odejeti zlasti pa gube in spranje, ki dajejo zavetja stenicam.

Dejstvo, da stenicie ne vzdržujejo nizke ali visoke temperature, je v zadnjem času dalo povod tako uprešnemu poskusom za njihovo popolno uničenje. Temperatura ob 60 stopinjih ta insekt mirne počivine in pod to temperaturo pada v nekako vrsto zimskega spanja. Na drugi strani, temperatura od 96 do 100 stopinj, zlasti ako je vročina spojena z veliko vlažnostjo, povzročuje smrt velikega številja.

Pilk stenicie je za nekatere osebe naravnost strupen in povzročuje male zateklino in neprjetno srbejno. Neverjetna pa je njena sposobnost živeti brez hrane čez dolgo dobo. Napravili so poskuse, ki so pokazali, da so nekateri izmed teh mrčesov v stanu živeti v zatretih steklenicah leta dni brez nikake hrane. Jako občutljiva pa je stenicie napram temperaturi. Najbolj uspeva v temperaturi od 60 do 98 stopinj Fahrenheit. V temperaturi 60 stopinj ta insekt mirne počivine in pod to temperaturo pada v nekako vrsto zimskega spanja. Na drugi strani, temperatura od 96 do 100 stopinj, zlasti ako je vročina spojena z veliko vlažnostjo, povzročuje smrt velikega številja.

Pilk stenicie je za nekatere osebe naravnost strupen in povzročuje male zateklino in neprjetno srbejno. Neverjetna pa je njena sposobnost živeti brez hrane čez dolgo dobo. Napravili so poskuse, ki so pokazali, da so nekateri izmed teh mrčesov v stanu živeti v zatretih steklenicah leta dni brez nikake hrane. Jako občutljiva pa je stenicie napram temperaturi. Najbolj uspeva v temperaturi od 60 do 98 stopinj Fahrenheit. V temperaturi 60 stopinj ta insekt mirne počivine in pod to temperaturo pada v nekako vrsto zimskega spanja. Na drugi strani, temperatura od 96 do 100 stopinj, zlasti ako je vročina spojena z veliko vlažnostjo, povzročuje smrt velikega številja.

Pilk stenicie je za nekatere osebe naravnost strupen in povzročuje male zateklino in neprjetno srbejno. Neverjetna pa je njena sposobnost živeti brez hrane čez dolgo dobo. Napravili so poskuse, ki so pokazali, da so nekateri izmed teh mrčesov v stanu živeti v zatretih steklenicah leta dni brez nikake hrane. Jako občutljiva pa je stenicie napram temperaturi. Najbolj uspeva v temperaturi od 60 do 98 stopinj Fahrenheit. V temperaturi 60 stopinj ta insekt mirne počivine in pod to temperaturo pada v nekako vrsto zimskega spanja. Na drugi strani, temperatura od 96 do 100 stopinj, zlasti ako je vročina spojena z veliko vlažnostjo, povzročuje smrt velikega številja.

Pilk stenicie je za nekatere osebe naravnost strupen in povzročuje male zateklino in neprjetno srbejno. Neverjetna pa je njena sposobnost živeti brez hrane čez dolgo dobo. Napravili so poskuse, ki so pokazali, da so nekateri izmed teh mrčesov v stanu živeti v zatretih steklenicah leta dni brez nikake hrane. Jako občutljiva pa je stenicie napram temperaturi. Najbolj uspeva v temperaturi od 60 do 98 stopinj Fahrenheit. V temperaturi 60 stopinj ta insekt mirne počivine in pod to temperaturo pada v nekako vrsto zimskega spanja. Na drugi strani, temperatura od 96 do 100 stopinj, zlasti ako je vročina spojena z veliko vlažnostjo, povzročuje smrt velikega številja.

Pilk stenicie je za nekatere osebe naravnost strupen in povzročuje male zateklino in neprjetno srbejno. Neverjetna pa je njena sposobnost živeti brez hrane čez dolgo dobo. Napravili so poskuse, ki so pokazali, da so nekateri izmed teh mrčesov v stanu živeti v zatretih steklenicah leta dni brez nikake hrane. Jako občutljiva pa je stenicie napram temperaturi. Najbolj uspeva v temperaturi od 60 do 98 stopinj Fahrenheit. V temperaturi 60 stopinj ta insekt mirne počivine in pod to temperaturo pada v nekako vrsto zimskega spanja. Na drugi strani, temperatura od 96 do 100 stopinj, zlasti ako je vročina spojena z veliko vlažnostjo, povzročuje smrt velikega številja.

Pilk stenicie je za nekatere osebe naravnost strupen in povzročuje male zateklino in neprjetno srbejno. Neverjetna pa je njena sposobnost živeti brez hrane čez dolgo dobo. Napravili so poskuse, ki so pokazali, da so nekateri izmed teh mrčesov v stanu živeti v zatretih steklenicah leta dni brez nikake hrane. Jako občutljiva pa je stenicie napram temperaturi. Najbolj uspeva v temperaturi od 60 do 98 stopinj Fahrenheit. V temperaturi 60 stopinj ta insekt mirne počivine in pod to temperaturo pada v nekako vrsto zimskega spanja. Na drugi strani, temperatura od 96 do 100 stopinj, zlasti ako je vročina spojena z veliko vlažnostjo, povzročuje smrt velikega številja.

Pilk stenicie je za nekatere osebe naravnost strupen in povzročuje male zateklino in neprjetno srbejno. Neverjetna pa je njena sposobnost živeti brez hrane čez dolgo dobo. Napravili so poskuse, ki so pokazali, da so nekateri izmed teh mrčesov v stanu živeti v zatretih steklenicah leta dni brez nikake hrane. Jako občutljiva pa je stenicie napram temperaturi. Najbolj uspeva v temperaturi od 60 do 98 stopinj Fahrenheit. V temperaturi 60 stopinj ta insekt mirne počivine in pod to temperaturo pada v nekako vrsto zimskega spanja. Na drugi strani, temperatura od 96 do 100 stopinj, zlasti ako je vročina spojena z veliko vlažnostjo, povzročuje smrt velikega številja.

Pilk stenicie je za nekatere osebe naravnost strupen in povzročuje male zateklino in neprjetno srbejno. Neverjetna pa je njena sposobnost živeti brez hrane čez dolgo dobo. Napravili so poskuse, ki so pokazali, da so nekateri izmed teh mrčesov v stanu živeti v zatretih steklenicah leta dni brez nikake hrane. Jako občutljiva pa je stenicie napram temperaturi. Najbolj uspeva v temperaturi od 60 do 98 stopinj Fahrenheit. V temperaturi 60 stopinj ta insekt mirne počivine in pod to temperaturo pada v nekako vrsto zimskega spanja. Na drugi strani, temperatura od 96 do 100 stopinj, zlasti ako je vročina spojena z veliko vlažnostjo, povzročuje smrt velikega številja.

Pilk stenicie je za nekatere osebe naravnost strupen in povzročuje male zateklino in neprjetno srbejno. Neverjetna pa je njena sposobnost živeti brez hrane čez dolgo dobo. Napravili so poskuse, ki so pokazali, da so nekateri izmed teh mrčesov v stanu živeti v zatretih steklenicah leta dni brez nikake hrane. Jako občutljiva pa je stenicie napram temperaturi. Najbolj uspeva v temperaturi od 60 do 98 stopinj Fahrenheit. V temperaturi 60 stopinj ta insekt mirne počivine in pod to temperaturo pada v nekako vrsto zimskega spanja. Na drugi strani, temperatura od 96 do 100 stopinj, zlasti ako je vročina spojena z veliko vlažnostjo, povzročuje smrt velikega številja.

Pilk stenicie je za nekatere osebe naravnost strupen in povzročuje male zateklino in neprjetno srbejno. Neverjetna pa je njena sposobnost živeti brez hrane čez dolgo dobo. Napravili so poskuse, ki so pokazali, da so nekateri izmed teh mrčesov v stanu živeti v zatretih steklenicah leta dni brez nikake hrane. Jako občutljiva pa je stenicie napram temperaturi. Najbolj uspeva v temperaturi od 60 do 98 stopinj Fahrenheit. V temperaturi 60 stopinj ta insekt mirne počivine in pod to temperaturo pada v nekako vrsto zimskega spanja. Na drugi strani, temperatura od 96 do 100 stopinj, zlasti ako je vročina spojena z veliko vlažnostjo, povzročuje smrt velikega številja.

Pilk stenicie je za nekatere osebe naravnost strupen in povzročuje male zateklino in neprjetno srbejno. Neverjetna pa je njena sposobnost živeti brez hrane čez dolgo dobo. Napravili so poskuse, ki so pokazali, da so nekateri izmed teh mrčesov v stanu živeti v zatretih steklenicah leta dni brez nikake hrane. Jako občutljiva pa je stenicie napram temperaturi. Najbolj uspeva v temperaturi od 60 do 98 stopinj Fahrenheit. V temperaturi 60 stopinj ta insekt mirne počivine in pod to temperaturo pada v nekako vrsto zimskega spanja. Na drugi strani, temperatura od 96 do 100 stopinj, zlasti ako je vročina spojena z veliko vlažnostjo, povzročuje smrt velikega številja.

Pilk stenicie je za nekatere osebe naravnost strupen in povzročuje male zateklino in neprjetno srbejno. Neverjetna pa je njena sposobnost živeti brez hrane čez dolgo dobo. Napravili so poskuse, ki so pokazali, da so nekateri izmed teh mrčesov v stanu živeti v zatretih steklenicah leta dni brez nikake hrane. Jako občutljiva pa je stenicie napram temperaturi. Najbolj uspeva v temperaturi od 60 do 98 stopinj Fahrenheit. V temperaturi 60 stopinj ta insekt mirne počivine in pod to temperaturo pada v nekako vrsto zimskega spanja. Na drugi strani, temperatura od 96 do 100 stopinj, zlasti ako je vročina spojena z veliko vlažnostjo, povzročuje smrt velikega številja.

Pilk stenicie je za nekatere osebe naravnost strupen in povzročuje male zateklino in neprjetno srbejno. Neverjetna pa je njena sposobnost živeti brez hrane čez dolgo dobo. Napravili so poskuse, ki so pokazali, da so nekateri izmed teh mrčesov v stanu živeti v zatretih steklenicah leta dni brez nikake hrane. Jako občutljiva pa je stenicie napram temperaturi. Najbolj uspeva v temperaturi od 60 do 98 stopinj Fahrenheit. V temperaturi 60 stopinj ta insekt mirne počivine in pod to temperaturo pada v nekako vrsto zimskega spanja. Na drugi strani, temperatura od 96 do 100 stopinj, zlasti ako je vročina spojena z veliko vlažnostjo, povzročuje smrt velikega številja.

Pilk stenicie je za nekatere osebe naravnost strupen in povzročuje male zateklino in neprjetno srbejno. Neverjetna pa je njena sposobnost živeti brez hrane čez dolgo dobo. Napravili so poskuse, ki so pokazali, da so nekateri izmed teh mrčesov v stanu živeti v

